

Załącznik do
Uchwały nr 259/4742/2022
Zarządu Województwa Podlaskiego
z dnia 30 marca 2022 r.

**ZARZĄD WOJEWÓDZTWA
PODLASKIEGO**

Sprawozdanie z realizacji
Programu ochrony powietrza oraz Planu działań
krótkoterminowych dla strefy aglomeracja białostocka
za rok 2021

Białystok, marzec 2022

Informacje ogólne na temat sprawozdania z realizacji programu ochrony powietrza		
Lp.	Zawartość	Opis
1.	Rok referencyjny	2021
2.	Województwo	podlaskie
3.	Kod strefy	PL2001
4.	Kod programu ochrony powietrza	PL2001PM10M2,5aBaPa_2010
5.	Nazwa urzędu marszałkowskiego	Urząd Marszałkowski Województwa Podlaskiego
6.	Adres pocztowy urzędu marszałkowskiego	ul. Kardynała Stefana Wyszyńskiego 1, 15-888 Białystok
7.	Imię i nazwisko osoby z urzędu marszałkowskiego do kontaktu	Karol Mruczek, Michał Konopko
8.	Numer służbowego telefonu Osoby do kontaktu	(85) 66 54 112, (85) 66 54 669
9.	Służbowy adres e-mail osoby/ób do kontaktu	karol.mruczek@wrotapodlasia.pl michal.konopko@wrotapodlasia.pl
10.	Uwagi	brak

Zestawienie działań naprawczych		
Lp.	Zawartość	Odpowiedź
1.	Kod działania naprawczego	1. PdBiaZSO, 2. PdBiaMRd i PdBiaBOM, 3. PdBiaMMU, 4. PdBiaSKR, 5. PdBiaSTP, 6. PdBiaSRo, 7. PdBiaEEk, 8. PdBiaZk, 9. PdBiaPZP;
2.	Tytuł	1. Obniżenie emisji z ogrzewania indywidualnego. 2. Modernizacja i remonty dróg (w tym budowa obwodnicy miasta). 3. Czyszczenie ulic. 4. Rozwój zintegrowanego systemu kierowania ruchem ulicznym. 5. Rozwój i modernizacja systemu transportu publicznego. 6. Rozwój systemu ścieżek rowerowych i infrastruktury rowerowej. 7. Edukacja ekologiczna. 8. Zwiększanie udziału zieleni w przestrzeni miasta. 9. Zapisy w planach zagospodarowania przestrzennego.
3.	Kod sytuacji przekroczenia	Pd12aBiPM10d01-04, Pd12aBiPM2,5a01-04, Pd12aBiB(a)Pa01
4.	Opis	1. Ograniczenie emisji substancji z procesu wytwarzania energii cieplnej dla potrzeb ogrzewania i przygotowania ciepłej wody w lokalach mieszkalnych, handlowych, usługowych oraz użyteczności publicznej. 2. Modernizacja i budowa dróg. 3. Czyszczenie ulic w okresie wiosna – jesień (w okresie od 1 maja do 15 listopada). 4. Doskonalenie systemu zarządzania i sterowania ruchem poprzez stosowanie rozwiązań opartych o inteligentne Systemy Transportowe, mającego na celu między innymi: upłynnienie ruchu, stworzenie możliwości uprzywilejowania transportu zbiorowego. 5. Rozwój i modernizacja systemu transportu publicznego obejmujący zwiększenie udziału ekologicznego transportu publicznego - wprowadzenie niskoemisyjnych paliw i technologii oraz budowę nowych i modernizację istniejących węzłów przesiadkowych. 6. Rozwój systemu ścieżek rowerowych i infrastruktury rowerowej. 7. Akcje edukacyjne mające na celu uświadamianie społeczeństwa w zakresie: korzyści jakie niesie dla środowiska korzystanie ze zbiorowych systemów komunikacji lub alternatywnych systemów transportu, szkodliwości spalania odpadów w paleniskach domowych, korzyści płynących z podłączenia do scentralizowanych źródeł ciepła oraz termomodernizacji, promocji nowoczesnych niskoemisyjnych źródeł ciepła. 8. Zwiększanie udziału zieleni w przestrzeni miasta (nasadzenia drzew i krzewów na istniejących skwerach i parkach oraz wzdłuż szlaków komunikacyjnych). 9. Stosowanie odpowiednich zapisów w MPZP, umożliwiających ograniczenie emisji pyłu zawieszonego PM10, PM2,5 oraz B(a)P, w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego.
5.	Nazwa i kod strefy	Aglomeracja białostocka, kod strefy: PL2001
6.	Obszar	Obszar obejmuje następujące dzielnice miasta Białegostoku: Bacieczki (15), Bojary (38, 32), Centrum (29, 25, 26), Dojlidy (23), Dojlidy Górne (16, 17, 18, 19), Dziesięciny I (20), Jaroszkówka (7, 8, 9, 10, 11), Mickiewicza (30, 34), Nowe Miasto (27), Piaski (25, 26), Piasta I (33), Sienkiewicza (31), Skorupy (21), Wygoda (12, 13, 35), Wysoki Stoczek (6), Zawady (1, 2, 4, 5, 14, 22, 36);
7.	Termin zastosowania	2021 r.
8.	Stan zaawansowania realizacji działania naprawczego w odniesieniu do wartości zaplanowanej do wykonania w danym roku sprawozdawczym	PM10 - 53 % PM2,5 - 47 % B(a)P - 169 %
9.	Skala czasowa osiągnięcia redukcji stężenia	A: krótkoterminowe (działanie nr 3), C: długoterminowe (działanie nr 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9)

10.	Kategoria źródeł emisji, której dotyczy działanie naprawcze	A: transport (działanie nr 2 ÷ 6); D: źródła związane z handlem i mieszkalnictwem (działanie nr 1); E: inne (działanie nr 7 ÷ 9);																				
11.	Wskaźnik(i) monitorowania postępu	<p>Liczba przedsięwzięć z Programu ograniczania niskiej emisji dla miasta Białegostoku</p> <table border="1"> <thead> <tr> <th rowspan="2">Lp.</th> <th colspan="4">Liczba lokali [szt.] ogrzewanych paliwami stałymi w których nastąpiło:</th> </tr> <tr> <th>Obszar</th> <th>wymiana kotłów węglowych</th> <th>termomodernizacja</th> <th>montaż instalacji OZE</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>1.</td> <td>m. Białystok</td> <td>42</td> <td>-</td> <td>1</td> </tr> </tbody> </table> <p>Działania wspomagające: 1) modernizacja dróg (likwidacja nawierzchni nieutwardzonych i gruntowych – łącznie 2449,85 m), 2) 92 akcje czyszczenia ulic na mokro, 3) budowa przy ul. F. Filipowicza parkingu ogólnodostępnego Parkuj i Jedź (P&R) na 80 miejsc postojowych, w tym 6 miejsc dla osób niepełnosprawnych, 4) budowa nowych odcinków dróg rowerowych (5,163 km) oraz parkingów rowerowych (40 miejsc postojowych), 5) zwiększanie udziału zieleni w przestrzeni miasta (nasadzenia drzew - 471 szt., nasadzenia krzewów - 5 735 szt., nasadzenia bylin - 7 982 szt.), 6) prowadzenie edukacji ekologicznej – ze względu na zagrożenie epidemiczne działania edukacyjne polegały na publikowaniu i udostępnianiu materiałów edukacyjno-informacyjnych na stronie www.odpady.bialystok.pl oraz portalu społecznościowym www.facebook.com/EKOBialystok, prowadzono kontrole nieruchomości (kontrola paleniska, rejonów miasta) oraz kontrole z użyciem smogobusa (Straż Miejska), 7) uchwalono lub zmieniono MPZP dla części osiedla Bema, osiedla Mickiewicza, osiedla Dojlidy Górne, części osiedla Wysoki Stoczek, części osiedla Centrum i części osiedla Wygoda, w których wprowadzono lub zmieniono zapisy w zakresie zaopatrzenia w ciepło oraz stosowania lokalnych lub indywidualnych źródeł ciepła.</p> <p>Liczba przedsięwzięć z programu „Czyste powietrze” [szt.]</p> <table border="1"> <thead> <tr> <th>Wymiana kotłów węglowych</th> <th>Termomodernizacja</th> <th>OZE</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>175</td> <td>183</td> <td>2</td> </tr> </tbody> </table>	Lp.	Liczba lokali [szt.] ogrzewanych paliwami stałymi w których nastąpiło:				Obszar	wymiana kotłów węglowych	termomodernizacja	montaż instalacji OZE	1.	m. Białystok	42	-	1	Wymiana kotłów węglowych	Termomodernizacja	OZE	175	183	2
Lp.	Liczba lokali [szt.] ogrzewanych paliwami stałymi w których nastąpiło:																					
	Obszar	wymiana kotłów węglowych	termomodernizacja	montaż instalacji OZE																		
1.	m. Białystok	42	-	1																		
Wymiana kotłów węglowych	Termomodernizacja	OZE																				
175	183	2																				
12.	Redukcja wielkości emisji poszczególnych substancji w powietrzu w ciągu roku osiągnięta w wyniku realizacji działania naprawczego, w ciągu roku realizacji programu ochrony powietrza (Mg/rok)	<table border="1"> <thead> <tr> <th colspan="3">Wielkość redukcji emisji zanieczyszczeń</th> </tr> <tr> <th>Pył PM10 [Mg/rok]</th> <th>Pył PM2,5 [Mg/rok]</th> <th>B(a)P [kg/rok]</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>17,922</td> <td>13,494</td> <td>5,397</td> </tr> </tbody> </table>	Wielkość redukcji emisji zanieczyszczeń			Pył PM10 [Mg/rok]	Pył PM2,5 [Mg/rok]	B(a)P [kg/rok]	17,922	13,494	5,397											
Wielkość redukcji emisji zanieczyszczeń																						
Pył PM10 [Mg/rok]	Pył PM2,5 [Mg/rok]	B(a)P [kg/rok]																				
17,922	13,494	5,397																				
13.	Szacunkowa wysokość całkowita poniesionych kosztów (w PLN)	7 274 466																				
14.	Szacunkowa wysokość całkowita poniesionych kosztów (w EUR)	1 633 390,07																				
15.	Uwagi	Wielkość redukcji emisji zanieczyszczeń oraz koszty realizacji zadań wyliczono na podstawie danych pozyskanych od Prezydenta Miasta Białegostoku (realizacja Programu ograniczania niskiej emisji - PONE) oraz WFOŚiGW w Białymstoku (program „Czyste powietrze”).																				

Sprawozdanie z realizacji planu działań krótkoterminowych dla strefy aglomeracja białostocka

1. Ogólne.	
2. Link do internetowej strony, na której został zamieszczony plan działań krótkoterminowych.	https://bip.wrotapodlasia.pl/wojewodztwo/urzed_mar/programy_i_dzialania/programy_od_2009/aktualizacja-programu-ochrony-powietrza-dla-strefy-aglomeracja-bialostocka.html
1a. Czy były stwierdzone przekroczenia poziomów alarmowych (zwanym dalej „PA”) lub istotne przekroczenia (ponad 200%) poziomów dopuszczalnych (zwanym dalej „PD”) lub docelowych (zwanym dalej „PDC”) w roku sprawozdawczym?*	☐ Tak, PA ☐ Tak, PD/PDC ☐ Tak, obydwa ☒ Nie
Jeśli tak, proszę podać szczegóły	
3. Proszę opisać wszystkie aspekty wdrażania planu oraz dodać swoje uwagi i doświadczenia. Plany działań krótkoterminowych skupiają się na bezpośrednim skróceniu czasu trwania przekroczeń stężeń zanieczyszczeń głównie poprzez działania legislacyjne dążące do ograniczenia emisji niezorganizowanej (np. zakaz spalania liści, gałęzi, traw), emisji z ogrzewania indywidualnego (np. zakaz palenia w kominkach czy kontrola palenisk domowych pod kątem spalania odpadów) oraz emisji komunikacyjnej (np. zakaz wjazdu do miast, mycie ulic czy ograniczenia w ruchu pojazdów poprzez promowanie komunikacji miejskiej – wprowadzenie tymczasowych bezpłatnych przejazdów). Działania takie pośrednio wpływają na obniżenie emisji, a co za tym idzie stężeń zanieczyszczeń. Dlatego można stwierdzić, iż PDK wspierają ogólne aspekty strategii ochrony powietrza w strefie aglomeracja białostocka.	
4. Czy plan działań krótkoterminowych został rozpoczęty?*	☒ Tak ☐ Nie
4.1. Jeżeli tak, to jak często, w jakich sytuacjach? Proszę opisać. Alert Poziomu I: 21.04.2021 r. - ryzyko przekroczenia poziomu docelowego B(a)P na terenie miasta Białegostoku. Alert Poziomu II: 6.02.2021 r. - ryzyko przekroczenia poziomu informowania pyłu zawieszonego PM10 na terenie miasta Białegostoku.	
5. Plany działań krótkoterminowych: udostępnienie informacji do publicznej wiadomości:	
5.1. Czy informacje o uruchomieniu działań określonych planem były podawane do publicznej wiadomości.*	☒ Tak ☒ Internet ☐ Radio ☐ Telewizja ☐ Inne ☐ Nie
5.2. Link do strony internetowej, na której została zamieszczona informacja. http://www.wios.bialystok.pl/ https://powietrze.gios.gov.pl/pjp/rwms/10 http://www.bialystok.uw.gov.pl/Informacje+wydzialow/Zarzadzanie+Kryzysowe/Informacje+WCZK.htm	
5.3. Proszę opisać ogólną strategię udostępniania informacji, w tym wszystkim zainteresowanym stronom. GIOŚ informacje o ryzyku lub przekroczeniach poziomu dopuszczalnego, docelowego, informowania lub alarmowego przekazuje do WCZK i Zarządu Województwa Podlaskiego w postaci komunikatu. Komunikat GIOŚ zamieszcza również na swojej stronie internetowej. Wojewódzkie Centrum Zarządzania Kryzysowego umieszcza powiadomienie o ogłoszeniu bądź odwołaniu alarmu, jego obszarze, czasie trwania, powodach wystąpienia oraz o zaleceniach dla ludności na stronie internetowej, a także informuje pozostałe podmioty wskazane do realizacji działań określonych w PDK.	
6. Plany działań krótkoterminowych: Celem wdrożenia działań krótkoterminowych jest niedopuszczenie do przekroczenia poziomów alarmowych, informowania, dopuszczalnych lub docelowych albo w przypadku ich przekroczenia, jak najszybsze obniżenie stężeń tych zanieczyszczeń w powietrzu. W przypadku normy dopuszczalnej dla pyłu PM10 (wartość	

średniodobowa – dopuszczalne przekroczenie wartości 50 µg/m³ – 35 dni w roku kalendarzowym), efektem podjętych działań będzie nie dopuszczenie do sytuacji przekroczenia tego poziomu 36 dni w roku.

6.1. Proszę podać informację na temat wpływu i skuteczności podjętych działań przez sektory.

Planowany do osiągnięcia efekt ekologiczny wynikający z realizacji zaleceń odnoszących się do postępowania obywateli, których stopień wdrażania zależy od ich indywidualnego podejścia nie jest możliwy do wyznaczenia. W aspekcie działań skierowanych do służb polegających na wzmożeniu czujności oraz działań kontrolnych nie można określić ich wymiernego efektu.

6.2. Jakie działania zostały uznane za najbardziej skuteczne? Proszę opisać te działania i wyjaśnić dlaczego.

Za najbardziej skuteczne zostały uznane działania w zakresie edukacji i informacji z uwagi na wskazanie grup wrażliwych ludności na przekroczenie oraz środki ostrożności, które mają być przez nie podjęte, a także informację o obowiązujących ograniczeniach i innych środkach zaradczych.

6.3. Proszę podać linki do raportów i/lub odniesienia do innych dokumentów wykorzystane do przygotowania sprawozdania z planu działań krótkoterminowych

Informacje przekazywane przez GIOŚ przechowywane są w formie papierowej i nie są publikowane na stronach internetowych.

7. Pozostałe problemy.

Dużym problemem jest zaproponowanie i zastosowanie takich działań krótkoterminowych, które byłyby skuteczne w ograniczaniu wysokich zanieczyszczeń powietrza i redukcji obszaru przekroczeń, bowiem głównym powodem występowania obszarów z przekroczonymi wartościami normatywnymi dla pyłu PM₁₀, pyłu PM_{2,5} oraz B(a)P na terenie aglomeracji białostockiej jest ogrzewanie indywidualne. Aby działania krótkoterminowe były skuteczne, konieczne jest przede wszystkim efektywne wdrożenie działań długoterminowych.

8. Uwagi.

*Należy zaznaczyć prawidłową odpowiedź